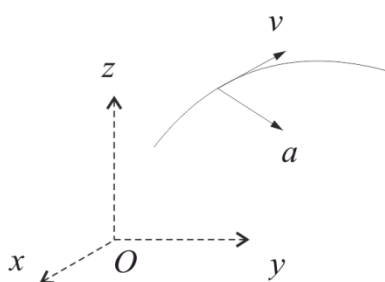

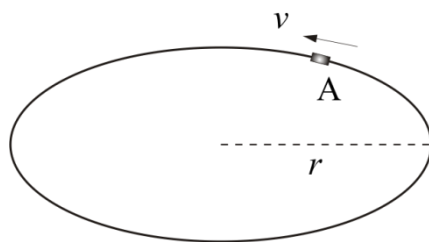
KS1 i **SG1102 Mekanik, mindre kurs** för Medt

Uppgifterna 1 och 2 måste lämnas in på separata papper.
Varje uppgift ger högst 3 poäng.
För godkänt fordras minst 4 poäng sammanlagt på KS1 och KS2.
Skrivtid: 2 timmar

Lycka till!

1. En partikel som följer en bestämd bana har hastigheten $\mathbf{v} = \mathbf{e}_x + 2\mathbf{e}_y + 2\mathbf{e}_z$ m/s och accelerationen $\mathbf{a} = 5\mathbf{e}_x + \mathbf{e}_y + \mathbf{e}_z$ m/s² vid en viss tid.
- a) Dela upp partikelns acceleration i två komponenter, tangentialaccelerationen $\mathbf{a}_t$ och normalaccelerationen $\mathbf{a}_n$, där $\mathbf{a}_t$ är parallell med $\mathbf{v}$ och $\mathbf{a}_n$ är vinkelrät mot $\mathbf{v}$. (2 p)
- b) Bestäm även krökningsradien ρ . (1 p)

2. En hylsa med massan m som glider längs en sträv metallring med radien r har hastigheten $\mathbf{v}$ i punkten A. Metallringen ligger i ett horisontalplan. Bestäm friktionskraften $\mathbf{F}_f$ i A, dess riktning och belopp. Friktionsstalet mellan hylsan och metallringen är μ . (3 p)

Glöm inte att ange alla vektorstorheter med vektorstreck.

Lösningförslag

1.a) $\mathbf{a}_t = (\mathbf{a} \cdot \mathbf{e}_v) \mathbf{e}_v = \mathbf{e}_x + 2\mathbf{e}_y + 2\mathbf{e}_z \text{ m/s}^2$

b) $\mathbf{a}_n = \mathbf{a} - \mathbf{a}_t = 4\mathbf{e}_x - \mathbf{e}_y - \mathbf{e}_z \text{ m/s}^2$

c) $\rho = v^2 / a_n = 3/\sqrt{2} \text{ m}$

2. Friktionskraften i A ges av $\mathbf{F}_f = -F_f \mathbf{e}_v$ där $F_f = \mu N$.

Inför enhetsvektorerna $\mathbf{e}_t, \mathbf{e}_n, \mathbf{e}_b$

$$\mathbf{F}_f = -F_f \mathbf{e}_t \text{ där } F_f = \mu N \text{ och } N = \sqrt{N_n^2 + N_b^2} .$$

Nil ger $N_n = \frac{mv^2}{r}$ och $N_b = mg$.

$$\mathbf{F}_f = -\mu \sqrt{\left(\frac{mv^2}{r}\right)^2 + (mg)^2} \mathbf{e}_t$$